Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 29. apríla 2015 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Životné prostredie — Smernica 2003/87/ES — Systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii — Stanovenie rozsahu záväzku odovzdať kvóty — Sankcie — Článok 16 ods. 1 a 3“

Vo veci C-148/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Nemecko) z 20. februára 2014 a doručený Súdnemu dvoru 31. marca 2014, ktorý súvisí s konaním:

Bundesrepublik Deutschland

proti

Nordzucker AG,

za účasti:

Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory R. Silva de Lapuerta, sudcovia J.-C. Bonichot (spravodajca), A. Arabadžiev, J. L. da Cruz Vilaça a C. Lycourgos,

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Bundesrepublik Deutschland, v zastúpení: G. Buchholz, Rechtsanwalt,

— Nordzucker AG, v zastúpení: I. Zenke a M.-Y. Vollmer, Rechtsanwältinnen,

— nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a K. Petersen, splnomocnení zástupcovia,

— česká vláda, v zastúpení: M. Smolek a S. Šindelková, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

— holandská vláda, v zastúpení: M. de Ree a M. Bulterman, splnomocnené zástupkyne,

— vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: J. Beeko, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci R. Palmer, barrister,

— Európska komisia, v zastúpení: E. White a C. Hermes, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 5. februára 2015,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 16 ods. 3 a 4 smernice 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. ES L 275, s. 32; Mim. vyd. 15/007, s. 631), zmenená a doplnená smernicou 2004/101/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. októbra 2004 (Ú. v. EÚ L 338, s. 18, ďalej len „smernica 2003/87“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Spolkovou republikou Nemecko v zastúpení Deutsche Emissionshandelsstelle im Umweltbundesamt (Nemecká správa pre obchodovanie s emisiami na Spolkovom úrade pre životné prostredie, ďalej len „Emissionshandelstelle“) a spoločnosťou Nordzucker AG (ďalej len „Nordzucker“) vo veci rozhodnutia, ktorým sa poslednej uvedenej spoločnosti ukladá pokuta vo výške 106 920 eur za nedodržanie jej záväzku odovzdať dostatočné kvóty skleníkových plynov na pokrytie svojich emisií za predchádzajúci rok.

Právny rámec

Právo Únie

3 Článok 6 ods. 2 smernice 2003/87 uvádza:

„Povolenia na emisie skleníkových plynov obsahujú:

…

e) záväzok odovzdať kvóty v množstve rovnom celkovým emisiám zariadenia v každom kalendárnom roku, overené v súlade s článkom 15, do štyroch mesiacov po skončení daného roku.“

4 Článok 12 uvedenej smernice s názvom „Prenos, odovzdanie a zrušenie kvót“ vo svojom odseku 3 stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby najneskôr do 30. apríla každého roku odovzdal prevádzkovateľ každého zariadenia množstvo kvót rovnajúce sa celkovým emisiám z tohto zariadenia počas predchádzajúceho kalendárneho roku, ktoré bolo overené v súlade s článkom 15, a aby tieto boli následne zrušené.“

5 Článok 14 tejto smernice stanovuje:

„1. Komisia prijme usmernenie na monitorovanie a podávanie správ o emisiách, ktoré vyplývajú z činností uvedených v prílohe I, o skleníkových plynoch uvedených vo vzťahu k týmto činnostiam, v súlade s postupom uvedeným v článku 23 ods. 2 do 30. septembra 2003. Usmernenia sa zakladajú na zásadách monitorovania a podávania správ stanovených v prílohe IV.

2. Členské štáty zabezpečia, aby boli emisie monitorované v súlade s usmernením.

3. Členské štáty zabezpečia, aby každý prevádzkovateľ zariadenia podával správy o emisiách z daného zariadenia v každom kalendárneho roku príslušnému orgánu po skončení daného roku v súlade s usmernením.“

6 Článok 15 smernice 2003/87 stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby boli správy zaslané prevádzkovateľmi podľa článku 14 ods. 3 overené v súlade s kritériami stanovenými v prílohe V a aby príslušný orgán bol o tom informovaný.

Členské štáty zabezpečia, aby prevádzkovateľ, ktorého správa nebola overená ako uspokojivá v súlade s kritériami stanovenými v prílohe V do 31. marca každého roku za emisie predchádzajúceho roku, nemohol uskutočňovať ďalšie prenosy kvót, pokiaľ nie je správa tohto prevádzkovateľa overená ako uspokojivá.“

7 Článok 16 uvedenej smernice s názvom „Pokuty“ stanovuje:

„1. Členské štáty ustanovia pravidlá pre pokuty uplatniteľné na porušovanie vnútroštátnych právnych predpisov prijatých podľa tejto smernice a prijmú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie vykonávania takýchto pravidiel. Prijaté [Stanovené – *neoficiálny preklad*] pokuty musia byť účinné, proporčné a odrádzajúce. …

2. Členské štáty zabezpečia zverejnenie mien prevádzkovateľov, ktorí porušujú požiadavky na odovzdanie dostatočného množstva kvót podľa článku 12 ods. 3.

3. Členské štáty zabezpečia, aby každý prevádzkovateľ, ktorý neodovzdá dostatočné kvóty do 30. apríla každého roku na pokrytie emisií za predchádzajúci rok, bol povinný uhradiť pokutu za prekročenie emisií. Pokuta za prekročenie emisií je 100 EUR za každú tonu ekvivalentu oxidu uhličitého emitovaného zariadením, ktorého prevádzkovateľ neodovzdal kvóty. Úhrada pokuty za prekročenie emisií nezbavuje prevádzkovateľa záväzku odovzdať množstvo kvót rovnajúce sa danému prekročeniu emisií pri odovzdávaní emisií [kvót – *neoficiálny preklad*] za nasledovný kalendárny rok.

4. Počas trojročného obdobia začínajúceho 1. januára 2005 uplatňujú členské štáty nižšie pokuty za prekročenie emisií vo výške 40 eur…“

8 V článku 23 ods. 2 smernice 2003/87 sa uvádza:

„Kde sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia článku 8 tohto rozhodnutia.

…“

9 Rozhodnutie Komisie 2004/156/ES z 29. januára 2004, ktorým sa zavádzajú usmernenia pre monitorovanie a podávanie správ o emisiách skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 59, s. 1; Mim. vyd. 15/008, s. 100, ďalej len „usmernenia“) v piatom a šiestom odseku bodu 7.4 stanovuje:

„Na konci procesu overovania overovateľ urobí rozhodnutie týkajúce sa toho, či správa o emisiách obsahuje nejaké vecne nesprávne informácie. Ak overovateľ dospeje k záveru, že správa o emisiách neobsahuje žiadne vecne nesprávne informácie, prevádzkovateľ môže predložiť správu o emisiách príslušnému orgánu v súlade s článkom 14 ods. 3 smernice [2003/87]. Ak overovateľ dospeje k záveru, že správa o emisiách obsahuje určité vecne nesprávne informácie, správa prevádzkovateľa nie je po overení označená ako vyhovujúca. V súlade s článkom 15 smernice [2003/87], členské štáty zabezpečia, aby prevádzkovateľ, ktorého správa za emisie za predchádzajúci rok nie je do 31. marca bežného roku po overení označená ako vyhovujúca, nemohol vykonávať ďalšie prenosy kvót dovtedy, kým správa tohto prevádzkovateľa nebude po overení označená ako vyhovujúca. Členské štáty stanovia vhodné sankcie v súlade s článkom 16 smernice [2003/87].

Celkové údaje o emisiách za zariadenie uvedené v správe o emisiách, ktorá bola po overení označená ako vyhovujúca, použije príslušný úrad na skontrolovanie, či prevádzkovateľ vydal [odovzdal – *neoficiálny preklad*] dostatočný počet kvót v súvislosti s tým istým zariadením.“

Nemecké právo

10 V Nemecku bola smernica 2003/87 prebratá zákonom o obchodovaní s emisnými kvótami skleníkových plynov (Gesetz über den Handel mit Berechtigungen zur Emission von Treibhausgasen) z 8. júla 2004 (BGBl I, s. 1578, ďalej len „TEHG“).

11 § 5 ods. 1 a 3 TEHG stanovuje:

„1. Od 1. januára 2005 musí povinná osoba stanoviť množstvo emisií spôsobených jeho činnosťou počas kalendárneho roka… a ohlásiť ho príslušnému orgánu… najneskôr do 1. marca nasledujúceho roka. …

3. Ohlásenie podľa odseku 1 musí pred jeho predložením overiť špecializovaný subjekt poverený príslušným orgánom podľa prílohy 3 tohto zákona. …“

12 § 6 ods. 1 TEHG znie takto:

„Povinná osoba musí do 30. apríla každého roka, prvýkrát v roku 2006, odovzdať príslušnému orgánu počet kvót zodpovedajúci emisiám spôsobeným jeho činnosťou v predchádzajúcom kalendárnom roku.“

13 § 18 TEHG s názvom „Dodržanie záväzku odovzdať kvóty“ v odsekoch 1 a 3 stanovuje:

„1. Ak si povinná osoba nesplní svoj záväzok podľa § 6 ods. 1, príslušný orgán stanoví na každú tonu oxidu uhličitého, za ktorú povinná osoba neodovzdala kvótu, pokutu vo výške 100 eur, v prvom alokačnom období 40 eur. Od uloženia pokuty možno upustiť, ak dôvodom nesplnenia záväzku povinnej osoby podľa § 6 ods. 1 bola vyššia moc.

…

3. Povinná osoba má naďalej záväzok odovzdať chýbajúce kvóty… najneskôr do 30. apríla nasledujúceho roka. …“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

14 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že Nordzucker do marca 2008 prevádzkovala cukrovar. Súčasťou tohto závodu bol parný generátor, ktorý sa čiastočne používal na sušenie plátov repy. Tieto pláty sa vysušené a komprimované predávali ako potrava pre dobytok.

15 Podľa listu, ktorý 17. júna 2004 Bundesministerium für Umwelt (Spolkové ministerstvo pre životné prostredie) zaslalo Verein der Zuckerindustrie (Zväz cukrovarníckeho priemyslu), sušičky, ako nevyhnutná súčasť zariadení cukrovarníckeho priemyslu nepodliehajú obchodovaniu s emisiami skleníkových plynov. Naopak kotol na výrobu pary a elektrickej energie, používaný ako vedľajšie zariadenie súvisiace s výrobou a rafináciou cukru, podlieha povinnému obchodovaniu s emisiami.

16 V roku 2006 Nordzucker vyhotovila správu o emisiách skleníkových plynov za rok 2005, v ktorej v súvislosti s jej parným generátorom uviedla množstvo 40 288 ton oxidu uhličitého bez emisií, ktoré vznikali pri sušení plátov repy, a ktoré dosahovali 2 673 ton oxidu uhličitého. Po overení tejto správy overovateľom odovzdala Nordzucker v lehote stanovenej TEHG počet emisných kvót zodpovedajúci celkovému množstvu emisií uvedenému v jej správe. Po uplynutí tejto lehoty Emissionshandelstelle konštatovala v správe spoločnosti Nordzucker nezrovnalosti týkajúce sa pripísania rôznych tokov paliva. Nordzucker preto svoju správu opravila, pričom do nej zahrnula emisie pripadajúce na sušenie plátov repy a 24. apríla 2007 odovzdala ďalších 2 673 emisných kvót skleníkových plynov.

17 Rozhodnutím zo 7. decembra 2007 uložila Emissionshandelsstelle na základe § 18 TEHG spoločnosti Nordzucker pokutu vo výške 106 920 eur za porušenie povinnosti odovzdať dostatočný počet emisných kvót skleníkových plynov, ktoré by pokrývali emisie za predchádzajúci rok.

18 Verwaltungsgericht Berlin (Správny súd v Berlíne), ktorý koná o žalobe podanej spoločnosťou Nordzucker, zrušil rozhodnutie o uložení pokuty. Oberverwaltungsgericht Berlin-Brandenburg (Vyšší správny súd v Berlíne – Brandeburgu) zamietol odvolanie, ktoré podala Emissionshandelsstelle. Z rozsudku tohto súdu vyplýva, že Nordzucker neporušila svoj záväzok odovzdať kvóty, pretože presný rozsah tohto záväzku sa určuje na základe počtu kvót uvedených v overenej správe. Emissionshandelsstelle, ktorá sa domnievala, že na základe overenej správy prevádzkovateľa nemožno obmedziť záväzok odovzdať kvóty, podala návrh na Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd), ktorým žiadala o zrušenie tohto rozsudku.

19 Z vysvetlení Bundesverwaltungsgerichtu vyplýva, že podľa ustanovení TEHG možno rozhodnúť v prospech jedného alebo druhého účastníka konania. Tento súd však uvádza, že podľa jeho názoru by zásada proporcionality, garantovaná jednak nemeckým právom, ako aj právom Únie, mala brániť tomu, aby sa prevádzkovateľovi, ktorý odovzdá určité množstvo kvót zodpovedajúce emisiám uvedeným v jeho overenej správe, uložila pokuta, tak ako je upravená v článku 16 ods. 3 smernice 2003/87. Hoci je jednoduché dodržať lehotu na odovzdanie kvót, je podstatne ťažšie zabrániť chybám v správach, ktoré podliehali overeniu.

20 Okrem toho vnútroštátny súd konštatuje, že zo znenia odseku 2 článku 16 v spojení s odsekom 3 uvedeného článku smernice 2003/87 vyplýva, že záväzok odovzdať kvóty sa týka množstva kvót zodpovedajúcich celkovým emisiám pochádzajúcich zo zariadenia tak, ako boli overené nezávislým overovateľom v súlade s článkom 15 smernice 2003/87. Prevádzkovateľ zariadenia, ktoré je pôvodcom skleníkových plynov, by mal odovzdať množstvo kvót, ktoré sa uvádza v jeho správe príslušným orgánom pod podmienkou, že táto správa bola overená overovateľom ako vyhovujúca.

21 Tento výklad je v súlade s usmerneniami, keďže z bodu 7.4 týchto usmernení vyplýva, že „celkové údaje o emisiách za zariadenie uvedené v správe o emisiách, ktorá bola po overení označená ako vyhovujúca, použije príslušný úrad na skontrolovanie, či prevádzkovateľ vydal [odovzdal – *neoficiálny preklad*] dostatočný počet kvót v súvislosti s tým istým zariadením“.

22 Za týchto podmienok Bundesverwaltungsgericht rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 16 ods. 3 a 4 [smernice 2003/87] vykladať v tom zmysle, že pokuta za prekročenie emisií sa musí uložiť aj vtedy, ak prevádzkovateľ odovzdal do 30. apríla daného roka množstvo kvót zodpovedajúce celkovému množstvu emisií, ktoré uviedol vo svojej správe o emisiách zariadenia za predchádzajúci rok, ktorá bola overovateľom vyhodnotená ako vyhovujúca, avšak príslušný orgán po 30. apríli zistí, že celkové množstvo emisií v overenej správe o emisiách je chybne uvedené ako nižšie, správa sa opraví a prevádzkovateľ v rámci novej lehoty odovzdá ďalšie kvóty?“

O návrhu na opätovné otvorenie ústnej časti konania

23 Po prednesení návrhov generálneho advokáta nemecká vláda podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 20. februára 2015 požiadala o opätovné otvorenie ústnej časti konania. Na podporu tejto žiadosti v zásade uviedla, že návrhy generálneho advokáta obsahujú nesprávne skutkové zistenia.

24 Treba zdôrazniť, že Súdny dvor môže podľa článku 83 svojho rokovacieho poriadku kedykoľvek po vypočutí generálneho advokáta rozhodnúť o opätovnom začatí ústnej časti konania, najmä ak usúdi, že nemá dostatok informácií, alebo ak sa má vo veci rozhodnúť na základe tvrdenia, o ktorom sa nemali možnosť vyjadriť účastníci konania alebo subjekty oprávnené podľa článku 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie (rozsudok Commerz Nederland, C-242/13, EU:C:2014:2224, bod 26).

25 V prejednávanej veci o taký prípad nejde. Nemecká vláda totiž tak, ako ostatní vedľajší účastníci konania, vo svojich pripomienkach, ktoré predložila počas písomnej časti konania, uviedla svoje posúdenie skutkového rámca sporu. Súdny dvor po vypočutí generálneho advokáta preto konštatuje, že má dostatok informácií na vydanie rozhodnutia.

26 S ohľadom na vyššie uvedené úvahy sa Súdny dvor domnieva, že nie je potrebné nariadiť opätovné začatie ústnej časti konania.

O prejudiciálnej otázke

27 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 16 ods. 3 smernice 2003/87 vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na prevádzkovateľa, ktorý odovzdá množstvo emisných kvót skleníkových plynov zodpovedajúce emisiám za predchádzajúci rok, tak ako bolo oznámené a overené v súlade s článkom 15 tejto smernice, ak sa na základe dodatočného overenia, ktoré uskutoční príslušný vnútroštátny orgán po uplynutí lehoty pre odovzdanie, zistí, že bolo oznámené menšie množstvo emisií a v dôsledku toho odovzdané množstvo kvót nebolo dostatočné.

28 Všeobecná štruktúra smernice 2003/87 spočíva v presnej evidencii vydávania, držania, prenosu a zrušenia kvót, pričom jej rámec stanovuje článok 19 tejto smernice, ktorý nariaďuje zavedenie systému štandardizovaných registrov prostredníctvom samostatného nariadenia Komisie. Táto presná evidencia vyplýva zo samotného účelu uvedenej smernice, teda vytvorenia systému obchodovania s kvótami emisií skleníkových plynov, ktorý smeruje k zníženiu emisií týchto skleníkových plynov do atmosféry na úroveň, ktorá zabráni nebezpečnému antropogénnemu zasahovaniu do klimatického systému a ktorého konečným cieľom je ochrana životného prostredia. Normotvorca Únie tým, že sám zaviedol vopred definovanú pokutu, mal v úmysle chrániť systém obchodovania s kvótami pred narušením hospodárskej súťaže v dôsledku manipulácie trhu (rozsudok Billerud Karlsborg a Billerud Skärblacka, C-203/12, EU:C:2013:664, bod 27).

29 Ako zdôraznil generálny advokát v bode 29 svojich návrhov, jedným z pilierov, na ktorých je vybudovaný systém vytvorený smernicou 2003/87, je záväzok prevádzkovateľov najneskôr do 30. apríla kalendárneho roku odovzdať na účely ich zrušenia množstvo kvót rovnajúce sa ich celkovým emisiám počas predchádzajúceho kalendárneho roka.

30 Táto povinnosť sa uplatňuje zvlášť dôsledne. Ako sa obligatórne uvádza v povolení na emisie skleníkových plynov podľa článku 6 ods. 2 písm. e) smernice 2003/87 a je jednoznačne formulované v článku 12 ods. 3 tejto smernice, uvedený záväzok je jediným záväzkom, vo vzťahu ku ktorému samotná smernica 2003/87 na základe jej článku 16 ods. 3 zavádza konkrétnu sankciu, zatiaľ čo sankcia za každé iné správanie v rozpore s jej ustanoveniami sa na základe článku 16 ods. 1 tejto smernice ponecháva na rozhodnutie členských štátov (v tomto zmysle pozri rozsudok Billerud Karlsborg a Billerud Skärblacka, C-203/12, EU:C:2013:664, bod 25).

31 Ako vyplýva z článku 14 ods. 3 smernice 2003/87, tento záväzok odovzdať emisie je založený na správach, ktoré predkladajú prevádzkovatelia zariadení v súlade s pravidlami stanovenými v usmerneniach. V súlade s požiadavkou na presné stanovenie množstva dodaných kvót a podľa článku 6 ods. 2 písm. e) a článku 12 ods. 3 tejto smernice, podliehajú tieto správy pred ich predložením príslušným vnútroštátnym orgánom overovaciemu procesu upravenému najmä v článku 15 uvedenej smernice.

32 Z posledného uvedeného ustanovenia v spojení s prílohou V smernice 2003/87 vyplýva, že overenie správ o emisiách predstavuje nevyhnutnú podmienku pre odovzdanie kvót. Prevádzkovateľ, ktorého správa nebola overená a posúdená ako vyhovujúca, totiž nemôže odovzdať kvóty, až kým jeho správa bude posúdená ako vyhovujúca.

33 Toto overenie, ktorého cieľom je schválenie správy o emisiách, vykonáva v súlade s bodom 12 uvedenej prílohy V overovateľ, ktorý „je nezávislý od prevádzkovateľa, vykonáva svoje činnosti správnym a objektívne profesionálnym spôsobom“. V zmysle bodu 7.4 piateho odseku usmernení, ak na konci overovania overovateľ „dospeje k záveru, že správa o emisiách obsahuje určité vecne nesprávne informácie, správa prevádzkovateľa nie je po overení označená ako vyhovujúca“. Iba v prípade, ak táto správa „neobsahuje žiadne vecne nesprávne informácie, prevádzkovateľ môže predložiť správu o emisiách príslušnému orgánu v súlade s článkom 14 ods. 3 smernice [2003/87]“.

34 Treba konštatovať, že smernica 2003/87 neupravuje iné kontrolné mechanizmy a odovzdanie kvót podmieňuje jedinou podmienkou založenou na konštatovaní, že správa o emisiách je vyhovujúca. Okrem toho usmernenia v šiestom odseku bodu 7.4 potvrdzujú, že „celkové údaje o emisiách za zariadenie uvedené v správe o emisiách, ktorá bola po overení označená ako vyhovujúca, použije príslušný úrad na skontrolovanie, či prevádzkovateľ vydal [odovzdal – *neoficiálny preklad*] dostatočný počet kvót v súvislosti s tým istým zariadením“.

35 Z toho vyplýva, že vopred definovaná pokuta upravená v článku 16 ods. 3 smernice 2003/87 sa má uložiť prevádzkovateľom, ktorí si nesplnia túto povinnosť, a teda buď neodovzdajú nijaké kvóty, alebo množstvo vrátených kvót je menšie ako emisie uvedené v správe o emisiách.

36 S ohľadom na to sa vnútroštátny súd svojou prejudiciálnou otázkou pýta, či sa podľa tohto ustanovenia vyžaduje, aby sa vopred definovaná pokuta uložila prevádzkovateľovi aj v tom prípade, ak samotný vnútroštátny orgán na základe vlastných overení a po uplynutí lehoty na odovzdanie konštatuje nezrovnalosť.

37 V tejto súvislosti zo všetkých ustanovení smernice 2003/87 vyplýva, že táto smernica nebráni tomu, aby príslušné orgány členských štátov vykonali dodatočné kontroly alebo overenia, tak ako ich uskutočnila Emissionshandelsstelle po odovzdaní kvót spoločnosťou Nordzucker. Keďže takéto overenia umožňujú zistenie nezrovnalostí alebo pokusov o podvod, prispievajú k riadnemu fungovaniu systému obchodovania s kvótami. Ak však v rámci takéhoto postupu orgán členského štátu zistí, že množstvo

emisií za predchádzajúci rok, tak ako je uvedené v overenej správe prevádzkovateľa, bolo nižšie, a teda, že došlo k vráteniu menšieho množstva kvót, uvedené nemôže mať za následok uplatnenie článku 16 ods. 3 smernice 2003/87.

38 Ako totiž zdôraznil aj generálny advokát v bode 34 svojich návrhov, uvedenú smernicu nemožno vykladať tak, že vyžaduje automatické uloženie pokuty za porušenie záväzku, ktorý jasne nešpecifikuje. Tak, ako vyplýva predovšetkým z bodu 34 tohto rozsudku, článok 6 ods. 2 písm. e) a článok 12 ods. 3 smernice 2003/87, ako aj bod 7.4 šiesty odsek usmernení jasne a jednoznačne definujú konkrétne požiadavky, ktoré vyplývajú zo záväzku odovzdať kvóty. Treba preto konštatovať, že uplatnenie článku 16 ods. 3 tejto smernice sa musí obmedziť len na porušenia tohto záväzku.

39 Toto konštatovanie potvrdzuje aj štruktúra článku 16 smernice 2003/87, ktorý tak, ako už bolo pripomenuté v bode 30 tohto rozsudku, upravuje dva samostatné režimy sankcií, stanovené jednak v článku 16 ods. 3 a jednak v článku 16 ods. 1. Podľa druhého uvedeného ustanovenia sú členské štáty povinné prijať „účinné, proporčné a odrádzajúce“ sankcie, ktoré sa uplatnia „na porušovanie vnútroštátnych právnych predpisov prijatých podľa tejto smernice“. Inými slovami prináleží členským štátom, aby stanovili sankcie, ktoré možno uložiť prevádzkovateľovi, ktorý napriek tomu, že splní svoj záväzok odovzdať kvóty v zmysle smernice 2003/87, nesplní okrem toho ďalšie požiadavky, ktoré sa spájajú s fungovaním systému obchodovania s kvótami emisií skleníkových plynov. O takýto prípad ide najmä vtedy, ak bola správa o emisiách vyhotovená v rozpore s technickými predpismi uvedenými v smernici 2003/87 a spresnenými v usmerneniach, alebo ak správa nezahŕňa všetky emisie, ktoré patria do tohto systému.

40 S ohľadom na tieto úvahy treba na rozdiel od názoru, ktorý zastáva nemecká vláda, konštatovať, že neuplatniteľnosť sankcie upravenej v článku 16 ods. 3 smernice 2003/87 nemá za následok, že prevádzkovateľ, ktorý vyhotoví chybnú správu o emisiách, by mohol uniknúť akejkoľvek sankcii, ak by overovateľ neodhalil existujúce nezrovnalosti.

41 Výklad pôsobnosti článku 16 ods. 3 smernice 2003/87, tak ako je uvedený v bode 38 tohto rozsudku, je nevyhnutný aj s ohľadom na zásadu proporcionality.

42 S ohľadom na konštatovania, ktoré vyplývajú najmä z bodov 29 až 34 tohto rozsudku treba pripomenúť, že prevádzkovateľ, akým je Nordzucker v konaní vo veci samej, ktorý predloží príslušným orgánom správu o emisiách overenú nezávislým overovateľom, ktorý ju posúdil ako vyhovujúcu, môže v súlade s článkom 6 ods. 2 písm. e) a článkom 12 ods. 3 smernice 2003/87 odovzdať množstvo kvót zodpovedajúce emisiám svojho zariadenia za predchádzajúci kalendárny rok tak, ako boli overené. Na účely splnenia záväzku odovzdať kvóty v zmysle týchto ustanovení umožňuje táto smernica prevádzkovateľovi, aby vychádzal zo skutočnosti, že jeho správa bola odsúhlasená nezávislým overovateľom.

43 Prevádzkovateľ samozrejme nemôže vylúčiť, že po odovzdaní kvót emisií skleníkových plynov príslušné orgány členského štátu konštatujú na základe svojich vlastných dodatočných kontrol, že správa o emisiách obsahuje nezrovnalosť, ktorá má vplyv na množstvo kvót, ktoré sa majú odovzdať. Automatické uloženie vopred definovanej pokuty upravenej v článku 16 ods. 3 smernice 2003/87 by však nebolo primerané, keďže za predpokladu, že prevádzkovateľ konal v dobrej viere, nemôže tento s dostatočnou istotou predvídať výsledok takýchto dodatočných kontrol.

44 Na rozdiel od toho sankcie, ktoré sú členské štáty povinné stanoviť na základe článku 16 ods. 1 smernice 2003/87, predstavujú v takom prípade vhodný nástroj, keďže v súlade so znením tohto ustanovenia musia byť tieto sankcie primerané porušeniu, ku ktorému došlo. Z uvedeného predovšetkým vyplýva, že prináleží príslušným vnútroštátnym orgánom, aby posúdili všetky skutkové a právne okolnosti charakteristické pre každý prejednávaný prípad s cieľom rozhodnúť, či sa má prevádzkovateľovi uložiť pokuta, a prípadne aká. Toto posúdenie si vyžaduje najmä zohľadnenie správania prevádzkovateľa, ako aj jeho dobrú vieru alebo podvodné zámery.

45 S prihliadnutím na všetky vyššie uvedené skutočnosti je na položenú otázku potrebné odpovedať, že článok 16 ods. 3 smernice 2003/87 sa má vykladať v tom zmysle, že sa nevzťahuje na prevádzkovateľa, ktorý odovzdá množstvo emisných kvót skleníkových plynov zodpovedajúce emisiám za predchádzajúci rok, tak ako bolo oznámené a overené v súlade s článkom 15 tejto smernice, ak sa na základe dodatočného overenia, ktoré uskutoční príslušný vnútroštátny orgán po uplynutí lehoty pre odovzdanie, zistí, že bolo oznámené menšie množstvo emisií a v dôsledku toho odovzdané množstvo kvót nebolo dostatočné. Prináleží členským štátom, aby stanovili sankcie, ktoré možno v takejto situácii uložiť v súlade s článkom 16 ods. 1 smernice 2003/87.

O trovách

46 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článok 16 ods. 3 smernice 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES, zmenená a doplnená smernicou 2004/101/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. októbra 2004 sa má vykladať v tom zmysle, že sa nevzťahuje na prevádzkovateľa, ktorý odovzdá množstvo emisných kvót skleníkových plynov zodpovedajúce emisiám za predchádzajúci rok, tak ako bolo oznámené a overené v súlade s článkom 15 tejto smernice, ak sa na základe dodatočného overenia, ktoré uskutoční príslušný vnútroštátny orgán po uplynutí lehoty pre odovzdanie, zistí, že bolo oznámené menšie množstvo emisií a v dôsledku toho odovzdané množstvo kvót nebolo dostatočné.

Prináleží členským štátom, aby stanovili sankcie, ktoré možno v takejto situácii uložiť v súlade s článkom 16 ods. 1 smernice 2003/87, zmenenej a doplnenej smernicou 2004/101.

Podpisy